

AVIZ

referitor la propunerea legislativă de modificare și completare a Legii nr.223 din 2007 privind Statutul personalului aeronautic civil navigant profesionist din aviația civilă din România

Analizând propunerea legislativă de modificare și completare a Legii nr.223 din 2007 privind Statutul personalului aeronautic civil navigant profesionist din aviația civilă din România, transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.B323 din 5.06.2013,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.(1) lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.46(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri :

1. Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare modificarea și completarea Legii nr.223/2007 privind Statutul personalului aeronautic civil navigant profesionist din aviația civilă din România, cu modificările ulterioare, urmărindu-se reintroducerea pensiilor de serviciu întreg personalului aeronautic civil navigant profesionist.

Prin conținutul său normativ, propunerea legislativă face parte din categoria legilor organice, iar în aplicarea art.75 alin.(1) din Constituția României, republicată, prima Cameră sesizată este Senatul.

2. Întrucât propunerea legislativă are implicații asupra bugetului de stat, este obligatorie solicitarea unei informări din partea Guvernului în conformitate cu dispozițiile art.111 alin.(1) teza a doua din Constituția României, republicată.

Totodată, precizăm că potrivit prevederilor art.15 alin.(1) din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, este necesar să se prevadă în propunerea

legislativă mijloacele necesare pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare.

De asemenea, potrivit prevederilor art.83 din Legea dialogului social nr.62/2011, republicată, cu modificările ulterioare, este necesar avizul Consiliului Economic și Social.

3. Precizăm că o propunere legislativă cu obiect similar a fost transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.360 din 1.11.2012 Consiliului Legislativ și a fost avizată favorabil cu observații și propuneri, cu avizul nr.987 din 27.11.2012.

4. Fără a ne pronunța asupra aspectelor de oportunitate, menționăm faptul că dispozițiile care reglementau dreptul la **pensia de serviciu** a personalului aeronautic civil navigator profesionist din Legea nr.223/2007, cu modificările ulterioare, respectiv **art.43-52 și 54 au fost abrogate prin Legea nr.263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice**, cu modificările și completările ulterioare.

În consecință, este de analizat raportul dintre cele două acte normative, întrucât potrivit dispozițiilor Legii nr.263/2010 la art.30 lit.d) și art.61 au fost prevăzute condiții speciale pentru această categorie de personal.

Totodată, semnalăm că textele preconizate a fi introduse în actul normativ de bază, au în marea majoritate același conținut cu normele abrogate la art.196 lit.i) din Legea nr.263/2010.

De asemenea, sugerăm să se aibă în vedere și vârstele de pensionare și stagiile de cotizare propuse în prezentul proiect, întrucât acestea au fost coroborate la vremea respectivă cu prevederile Legii nr.19/2000. Or, potrivit legislației actuale în materie de pensii, vârstele de pensionare și stagiile de cotizare au fost mărite.

5. La **titlu**, pentru un spor de rigoare normativă, este necesară următoarea redactare:

„Lege pentru modificarea și completarea Legii nr.223/2007 privind Statutul personalului aeronautic civil navigator profesionist din aviația civilă din România”.

6. La **art.I**, pentru un spor de rigoare normativă propunem reformularea, astfel:

„Art.I. - Legea nr.223/2007 privind Statutul personalului aeronautic civil navigator profesionist din aviația civilă din România publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.481 din 18 iulie 2007, cu modificările ulterioare, se completează după cum urmează:”.

7. La **pct.1**, în textul propus pentru **art.42¹ alin.(2)**, pentru precizia normei de trimitere, cât și pentru un mod corect de aplicare, este necesară redarea tuturor elementelor de identificare a actelor normative avute în vedere din sintagma „legislația în vigoare privind sistemul de pensii publice”.

Această observație este valabilă pentru toate situațiile similare din proiect, respectiv, **art.42⁴**, **art.42⁶**, **art.42¹⁰**.

Cu referire la soluția preconizată la **alin.(3)**, respectiv de acordare a dreptului de a ieși la pensie începând cu data menționată de solicitant, este necesar să se analizeze dacă așa cum este prevăzută în text, măsura nu are caracter retroactiv.

La **art.42⁷ lit.b)**, având în vedere că intervențiile legislative se încorporează în actul normativ de bază de la data intrării în vigoare a actului normativ de modificare și/sau de completare, este necesară revederea mențiunii „la data intrării în vigoare a prezentei legi”.

Observația este valabilă și pentru **art.42⁸ alin.(1)** și **art.42⁹**.

În textul propus pentru **art.42⁷ lit.c)**, pentru un limbaj juridic adecvat, sintagma „conform **art.42²”** se va scrie „potrivit dispozițiilor **art.42²”**.

La **art.42⁸ alin.(1)**, pentru suplețea normei, expresia „care se stabilește corespunzător prevederilor prezentei legi, respectiv în conformitate cu prevederile **art.42¹-42⁷.”**, din partea finală, să fie redată sub forma „care se stabilește potrivit dispozițiilor **art.42¹-42⁷”**.

8. La **pct.2**, pentru un spor de rigoare normativă, textul preconizat pentru **art.53²** să fie redat ca **articol distinct**, marcat ca **art.IV**.

Precizăm faptul că, aceeași soluție legislativă este prevăzută și în propunerea legislativă transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.B360 din 1.11.2012 (avizul Consiliului Legislativ nr.987/27.11.2012).

Totodată, la **alin.(2)**, pentru o informare corectă și completă, expresia „se aplică corespunzător prevederile **art.42⁴ alin.(2)** și (3), **art.42⁵**, **42⁶** și **53¹”** se va reda sub forma „se aplică în mod corespunzător dispozițiile **art.42⁴ alin.(2)** și (3), **art.42⁵**, **42⁶** și **53¹** din Legea nr.223/2007, cu modificările și completările ulterioare”.

Actualele **art.IV** și **V** vor deveni **art.V** și **VI**.

9. La **art.II**, potrivit exigențelor de tehnică legislativă, trebuie introdusă expresia „publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.441 din 30 iunie 2010” după titlul Legii nr.119/2010.

10. La **art.III**, având în vedere că art.1 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.59/2011, aprobată prin Legea nr.109/2012, nu este structurat pe litere, pentru rigoarea redactării, este necesară revederea și reformularea în mod corespunzător a normei.

Totodată, pentru corectitudinea redactării, termenul „Urgență” se va scrie cu inițială mică.

De asemenea, este necesară redarea datelor de identificare a editorialului în care a fost publicată ordonanța de urgență respectivă, precum și eventualele intervenții legislative suferite după intrarea în vigoare.

11. La **art.IV**, precizăm faptul că, potrivit normelor de tehnică legislativă, legile intră în vigoare la trei zile de la publicarea lor în Monitorul Oficial al României, Partea I. În consecință este necesară reformularea textului.

12. La **art.V**, pentru un spor de rigoare normativă, este necesară reformularea, astfel:

„Art.V. - Normele metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr.223/2007 privind Statutul personalului aeronautic civil navigant profesionist din aviația civilă din România, aprobate prin Ordinul ministrului transporturilor nr.1064/2007 se aplică în mod corespunzător”.

PRESEDINTE

dr. Dragoș ILIESCU

București
Nr. 666/03.09.2013

Lege privind sistemul unitar de pensii publice

Notă: v. Casa Națională de Pensii și Alte Drepturi de Asigurări Sociale devine Casa Națională de Pensii Publice; D.C.C. nr. 297/2012 - M. Of. nr. 309/9 mai 2012 (art. 196 lit. j));

- 1 promulgată prin D. nr. 1224/2010 M. Of. nr. 852/20 dec. 2010
Decret pentru promulgarea Legii privind sistemul unitar de pensii publice
- 2 modificări prin O.U.G. nr. 117/2010 M. Of. nr. 891/30 dec. 2010
Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal și reglementarea unor măsuri financiar-fiscale
modifică art. 3 alin. (1) lit. f), art. 7, art. 27 alin. (1) lit. c) și e), art. 27 alin. (3), art. 33, art. 34, art. 35 alin. (1), art. 37, art. 39, art. 40, art. 42, art. 44, art. 48 alin. (1), art. 98 alin. (5), art. 129 alin. (1) lit. c), art. 175; introduce lit. d) la art. 6 alin. (1) pct. I; abrogă art. 6 alin. (1) pct. VI, art. 11 alin. (5), (6) și (7), art. 31 alin. (9), art. 32 alin. (6)
- 3 modificări prin L. nr. 283/2011 M. Of. nr. 887/14 dec. 2011
Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 80/2010 pentru completarea art. 11 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 37/2008 privind reglementarea unor măsuri financiare în domeniul bugetar
prorogă termenul de la art. 193 alin. (2) până la 1 ianuarie 2013
- 4 modificări prin D.C.C. nr. 297/2012 M. Of. nr. 309/9 mai 2012
Decizia nr. 297 din 27 martie 2012 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 lit. h) din Legea nr. 119/2010 privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor și art. 196 lit. j) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice
suspendă pentru o perioadă de 45 de zile prevederile art. 196 lit. j) (termenul se împlinește la data de 23 iunie 2012), după care operează dispozițiile art. 147 alin. (1) din Constituția României
- 5 admisă excepție de neconst. prin D.C.C. nr. 297/2012 M. Of. nr. 309/9 mai 2012
Decizia nr. 297 din 27 martie 2012 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 lit. h) din Legea nr. 119/2010 privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor și art. 196 lit. j) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice
art. 196 lit. j), în măsura în care se aplică și consilierilor de conturi
- 6 modificări prin L. nr. 76/2012 M. Of. nr. 365/30 mai 2012
Lege pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă
modifică, la 1 septembrie 2012, art. 155
- Notă: v. În cuprinsul celorlalte acte normative în vigoare, sintagma "puterea de lucru judecat/puterea lucrului judecat" se înlocuiește cu sintagma "autoritatea de lucru judecat/autoritatea lucrului judecat"; Ori de câte ori prin legi și prin alte acte normative se face trimitere la Legea nr. 31/1990 privind societățile comerciale ori la "societatea comercială/societățile comerciale", după caz, trimiterea se consideră a fi făcută la Legea societăților nr. 31/1990 ori, după caz, la societatea/societățile reglementată/reglementate de Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare".
- 7 modificări prin D.C.C. nr. 680/2012 M. Of. nr. 566/9 aug. 2012
Decizia nr. 680 din 26 iunie 2012 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 73 alin. (1) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice
suspendă pentru o perioadă de 45 zile sintagma „în raport cu vârsta, conform tabelului nr. 3” din cuprinsul art. 73 alin. (1)(termenul se împlinește la 22 septembrie 2012)după care operează dispozițiile art. 147 din Constituție

8	admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 680/2012 Decizia nr. 680 din 26 iunie 2012 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 73 alin. (1) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice	M. Of. nr. 566/9 aug. 2012	<i>sintagma „în raport cu vârsta, conform tabelului nr. 3” din cuprinsul art. 73 alin. (1)</i>
9	modificări prin	O. U. G. nr. 44/2012 Ordonanță de urgență privind modificarea art. 81 din Legea nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă aprobată prin L. nr. 206/2012	M. Of. nr. 606/23 aug. 2012	<i>prorogă termenul de intrare în vigoare a Legii nr. 134/2010 până la 1 februarie 2013</i>
10	modificări prin	L. nr. 187/2012 Lege pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal	M. Of. nr. 757/12 nov. 2012	<i>abrogă, la data de 1 februarie 2014, art. 143</i>
11	admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 956/2012 Decizia nr. 956 din 13 noiembrie 2012 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 149 și 151 din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice	M. Of. nr. 838/12 dec. 2012	<i>dispozițiile art. 151 alin. (2) sunt constituționale în măsura în care se interpretează că nesoluționarea contestațiilor și necomunicarea în termenul legal a hotărârilor Comisiei Centrale de Contestații, respectiv ale comisiilor de contestații care funcționează în cadrul Ministerului Apărării Naționale, Ministerului Administrației și Internelor și Serviciului Român de Informații nu împiedică accesul la justiție.</i>
12	modificări prin	O.U.G. nr. 1/2013 Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice aprobată prin L. nr. 3/2013	M. Of. nr. 53/23 ian. 2013 M. Of. nr. 93/14 feb. 2013	<i>modifică art. 102 alin. (2) - (4), art. 170; introduce alin. (2_1) la art. 102; stabilește valoarea punctului de pensie pentru 2013</i>
13	modificări prin	O.U.G. nr. 4/2013 Ordonanță de urgență privind modificarea Legii nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative conexe	M. Of. nr. 68/31 ian. 2013	<i>prorogă termenul de intrare în vigoare a Legii nr. 134/2010 până la 15 februarie 2013</i>
14	modificări prin	L. nr. 3/2013 Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 1/2013 pentru modificarea și completarea Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice	M. Of. nr. 93/14 feb. 2013	<i>aprobă O.U.G. nr. 1/2013</i>
15	modificări prin	L. nr. 37/2013 Lege pentru modificarea Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice	M. Of. nr. 131/12 mar. 2013	<i>modifică art. 73, art. 76, art. 104 alin. (3) lit. a), art. 196 lit. j); abrogă art. 3 alin. (1) lit. s)</i>

Lege privind Statutul personalului aeronautic civil navigator profesionist din aviația civilă din România

- 1 promulgată prin D. nr. 690/2007 M. Of. nr. 481/18 iul. 2007
 Decret pentru promulgarea Legii privind Statutul personalului aeronautic civil navigator profesionist din aviația civilă din România
- 2 modificări prin O.U.G. nr. 114/2009 M. Of. nr. 919/29 dec. 2009 *prevederile art. 47 nu se aplică în anul 2010*
 Ordonanță de urgență privind unele măsuri financiar-bugetare aprobată prin L. nr. 240/2011 M. Of. nr. 864/8 dec. 2011
- 3 modificări prin L. nr. 263/2010 M. Of. nr. 852/20 dec. 2010 *abrogă, la 1 ianuarie 2011, art. 43-52, art. 54*
 Lege privind sistemul unitar de pensii publice
 Notă: v. Casa Națională de Pensii și Alte Drepturi de Asigurări Sociale devine Casa Națională de Pensii Publice; D.C.C. nr. 297/2012 - M. Of. nr. 309/9 mai 2012 (art. 196 lit. j));
- 4 modificări prin L. nr. 240/2011 M. Of. nr. 864/8 dec. 2011 *aprobă O.U.G. nr. 114/2009*
 Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 114/2009 privind unele măsuri financiar-bugetare

Lege privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor

Notă: v. D.C.C. nr. 297/2012 - M. Of. nr. 309/9 mai 2012 (art. 1 lit. h));

1 promulgată prin	D. nr. 604/2010	M. Of. nr. 441/30 iun. 2010	
	Decret pentru promulgarea Legii privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor		
2 modificări prin	D.C.C. nr. 297/2012	M. Of. nr. 309/9 mai 2012	<i>suspendă pentru o perioadă de 45 de zile prevederile art. 1 lit. h) (termenul se împlinște la data de 23 iunie 2012), după care operează dispozițiile art. 147 alin. (1) din Constituția României</i>
	Decizia nr. 297 din 27 martie 2012 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 lit. h) din Legea nr. 119/2010 privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor și art. 196 lit. j) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice		
3 admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 297/2012	M. Of. nr. 309/9 mai 2012	<i>art. 1 lit. h), în măsura în care se aplică și consilierilor de conturi</i>
	Decizia nr. 297 din 27 martie 2012 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 lit. h) din Legea nr. 119/2010 privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor și art. 196 lit. j) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice		
4 modificări prin	L. nr. 109/2012	M. Of. nr. 461/9 iul. 2012	<i>aprobă O.U.G. nr. 59/2011</i>
	Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 59/2011 pentru stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor prevăzute la art. 1 lit. c)-h) din Legea nr. 119/2010 privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor		

O.U.G. nr. 59/2011

M. Of. nr. 457/30 iun. 2011

Ordonanță de urgență pentru stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor prevăzute la art. 1 lit. c)-h) din Legea nr. 119/2010 privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor

aprobată prin

L. nr. 109/2012

M. Of. nr. 461/9 iul. 2012

1 aprobată prin

L. nr. 109/2012

M. Of. nr. 461/9 iul. 2012

Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 59/2011 pentru stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor prevăzute la art. 1 lit. c)-h) din Legea nr. 119/2010 privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor

O. nr. 1064/2007

M. Of. nr. 726/26 oct. 2007

Ministerul Transporturilor

M.Tr.

***Ordin pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr. 223/2007
privind Statutul personalului aeronautic civil navigant profesionist din aviația civilă din România***

E. Să întreprindă toate demersurile necesare la sol, în cazul unei rețineri a aeronavei civile sau în cazul unor măsuri luate cu privire la echipaj, pasageri sau încărcătură.

F. În lipsa unei împuterniciri speciale, comandantul aeronavei civile nu poate sub nicio formă să înstrăineze aeronava, părți din aeronavă sau orice alte bunuri din inventarul ei.

G. În timpul executării misiunilor de zbor poate delega atribuții membrilor de echipaj, dar nu poate să își delege responsabilitățile. Dacă, din orice cauză, la sol sau în zbor, este împiedicat sau se află în imposibilitatea de a-și exercita funcția, în lipsa desemnării prealabile a altei persoane pentru a-l înlocui, funcția de comandant al aeronavei civile va fi exercitată de către un alt pilot comandant membru al echipajului sau de către copilot.

H. În timpul escalelor sau al altor aterizări pe durata misiunii, răspunderea comandantului aeronavei civile cu privire la pasageri și la încărcătură încetează în momentul predării aeronavei persoanelor abilitate în acest sens, după coborârea persoanelor imbarcate și a întregului echipaj. Responsabilitatea comandantului aeronavei este angajată din nou în momentul reluării în primire a aeronavei civile.

Art. 38. — În cazul în care, pe baza reglementărilor speciale, în funcția de comandant de aeronavă civilă este desemnată o altă persoană decât pilotul comandant, obligațiile și răspunderile privind executarea misiunii de zbor se împart între aceștia, astfel:

a) pilotul comandant răspunde, de la începerea și până la terminarea operațiunii de zbor, de conducerea tehnică și de operarea în siguranță a aeronavei civile, putând lua orice măsuri pentru realizarea siguranței zborului;

b) comandantul de aeronavă răspunde de executarea misiunii în bune condiții, pentru toate celelalte aspecte care nu privesc conducerea tehnică și operarea în siguranță a aeronavei civile.

CAPITOLUL V

Drepturile personalului aeronautic civil navigant profesionist

Art. 39. — Personalul aeronautic civil navigant profesionist se încadrează în funcții la bordul aeronavei civile, în conformitate cu calificarea deținută, înscrisă în documentele nominale individuale de certificare și licențiere aflate în termen de valabilitate.

Art. 40. — Orice persoană care face dovada îndeplinirii cerințelor prevăzute în reglementările aeronautice specifice aplicabile poate solicita certificarea ca personal aeronautic civil navigant.

Art. 41. — Autoritatea Aeronautică Civilă Română poate acorda licență, fără restricții, personalului aeronautic civil navigant profesionist până la vârsta maximă de 60 de ani, declarat apt medical de Institutul Național de Medicină Aeronautică și Spațială sau de alte instituții medicale abilitate în acest sens de Ministerul Transporturilor și Ministerul Sănătății Publice.

Art. 42. — Personalul aeronautic civil navigant profesionist din aviația civilă beneficiază de următoarele drepturi:

a) salarizare specială, cu încadrare într-o grupă distinctă de salarizare, stabilită prin contractele colective și/sau individuale de muncă pentru societățile comerciale și prin grile de salarizare pentru unitățile bugetare, în funcție de nivelul pregătirii profesionale, licența de zbor, calificările obținute, funcția deținută la bordul aeronavei civile, complexitatea activității desfășurate, responsabilitățile acordate și riscul asumat;

b) sporuri specifice activității de zbor, datorate condițiilor speciale de muncă existente în mediul aerian, suprasolicității psihice și nervoase, stresului, zgomotului intens și de lungă durată, pericolului, nocivităților, radiațiilor și radiațiilor cosmice, substanțelor chimice toxice, accelerațiilor și vibrațiilor, după cum urmează: spor de aviație; spor pentru condiții speciale de muncă; spor pentru condiții deosebite de muncă; spor pentru condiții grele de muncă; spor de pericolozitate; spor de radiații

și radiații cosmice; spor de stres; spor de cască radio; spor de condiții nocive; spor de ecran; spor pentru zborul la joasă înălțime; spor de tratamente aviochimice; spor de acrobație. Aceste sporuri se aplică diferențiat, în funcție de specificul activității de zbor pentru fiecare categorie de personal aeronautic civil navigant profesionist, și pot fi incluse în salariul de bază sau așa cum va fi convenit în contractele colective și/sau individuale de muncă încheiate cu angajatorul;

c) spor de vechime în muncă stabilit conform legii;

d) concediu de odihnă suplimentar plătit, cu durata de 12 zile, necesar pentru refacerea capacității de zbor și pentru prevenirea îmbolnăvirilor profesionale, într-o stațiune balneoclimaterică de tratament, asigurat de către angajator, inclusiv transportul;

e) indemnizație orară de zbor sau indemnizație pe ora de serviciu pentru zbor, stabilită pe categorii de personal aeronautic civil navigant profesionist, pe funcții îndeplinite la bordul aeronavei și pe tipuri de aeronave civile. Cuantumul acesteia este stabilit prin contractele colective și/sau individuale de muncă pentru societățile comerciale și prin grile de salarizare pentru unitățile bugetare;

f) asistență medicală gratuită în țară, conform legislației în vigoare, și în străinătate, prin încheierea de polițe de asigurare de către angajator;

g) alimentație de întărire și protecție a organismului, pentru activitatea desfășurată în mediul aerian, la nivel de 5.500 cal./zi;

h) diurnă în valută, în cazul deplasării în afara granițelor țării, în scopul executării misiunilor de zbor și/sau misiunilor de zbor de antrenament și control pe simulator;

i) uniforme și accesorii gratuite, suportate de către angajator, purtarea acestora fiind obligatorie pe perioada executării misiunii de zbor; însemnele specifice calificării deținute la bordul aeronavei civile sunt:

1. pentru pilot comandant, 4 trese orizontale aplicate pe mâneca de la veston și 4 trese aplicate pe gradele purtate pe epoleți;

2. pentru copilot, 3 trese orizontale aplicate pe mâneca de la veston și 3 trese aplicate pe gradele purtate pe epoleți.

Art. 43. — (1) Personalul aeronautic civil navigant profesionist beneficiază de pensie de serviciu, potrivit categoriei profesionale din care face parte, dacă îndeplinește, cumulativ, următoarele condiții de pensionare:

a) piloți, însoțitori de bord, parașutiști și personalul de inspecție în zbor, care au vârsta de minimum 50 de ani și au realizat o vechime de cel puțin 20 de ani de activitate ca personal aeronautic civil navigant profesionist;

b) navigatori, mecanici și/sau ingineri de bord naviganți, operatori radionaviganți, ingineri de recepție și control aeronave și ingineri de recepție și control mijloace PNA—TC, care au vârsta de minimum 52 de ani și au realizat o vechime de cel puțin 25 de ani de activitate ca personal aeronautic civil navigant profesionist.

(2) Limita maximă privind vârsta de pensionare pentru personalul aeronautic civil navigant profesionist este cea stabilită de Legea nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, cu modificările și completările ulterioare.

(3) Dreptul de a ieși la pensie se acordă începând cu data menționată de solicitant în cererea sa de pensionare, cu respectarea prevederilor prezentei legi.

Art. 44. — (1) Personalul aeronautic civil navigant profesionist care îndeplinește condițiile prevăzute la art. 43 alin. (1) are dreptul la o pensie de serviciu în cuantum de 80% din media veniturilor totale brute realizate în ultimele 3 luni de activitate anterioare lunii în care are loc pensionarea.

(2) Venitul total brut realizat într-o lună, care stă la baza calculului pensiei de serviciu de către Casa Națională de Pensii și Alte Drepturi de Asigurări Sociale, reprezintă suma veniturilor prevăzute la art. 42 lit. a), b), c) și e) și va fi menționat în documentul emis de către angajator, pe răspunderea acestuia.

(3) Pentru fiecare an complet care depășește vechimea minimă în activitate prevăzută la art. 43 alin. (1), se adaugă la cuantumul pensiei câte 1%.

Art. 45. — Pentru persoanele care îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 43 și care la data cererii de pensionare nu mai dețin calitatea de personal aeronautic civil navigant profesionist, procentul prevăzut la art. 44 se aplică la media veniturilor totale brute realizate în ultimele 3 luni anterioare lunii în care s-a solicitat pensionarea de către tot personalul aeronautic civil navigant profesionist aflat în activitate, corespunzător ultimei funcții la bord deținute de persoana în cauză pe tipul respectiv de aeronavă civilă. Această medie va fi menționată în documentul emis de către angajator, pe răspunderea acestuia, potrivit art. 44 alin. (2).

Art. 46. — (1) Odată cu stabilirea cuantumului pensiei de serviciu se stabilește și pensia pentru limită de vârstă din sistemul public, acordată personalului aeronautic civil navigant profesionist conform Legii nr. 19/2000, cu modificările și completările ulterioare, considerându-se îndeplinite condițiile necesare deschiderii dreptului de pensie. La determinarea punctajului mediu anual se are în vedere stagiul complet de cotizare corespunzător anului, respectiv lunii în care se deschide dreptul de pensie, prevăzut de legislația în vigoare privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale.

(2) În cazul în care cuantumul pensiei de serviciu calculat conform prezentei legi este mai mic decât cel al pensiei din sistemul public, se acordă cuantumul cel mai avantajos.

(3) Partea din pensia de serviciu care depășește nivelul pensiei din sistemul public se suportă din bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Muncii, Familiei și Egalității de Șanse.

Art. 47. — Pensia de serviciu se actualizează în luna martie a fiecărui an, prin indexare cu procentul care să acopere integral rata inflației din anul precedent.

Art. 48. — La decesul titularului pensiei de serviciu, soțul/soția și copiii acestuia beneficiază de pensie de urmaș, în condițiile prevăzute de legislația privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, iar aceasta se calculează din pensia de serviciu a titularului, aflată în plată sau la care ar fi avut dreptul în condițiile prezentei legi, dacă aceasta este mai avantajoasă decât pensia stabilită sau convenită în sistemul public.

Art. 49. — De prevederile art. 43—48 beneficiază, după caz, și următoarele categorii de persoane:

a) personalul aeronautic civil navigant profesionist care, după data intrării în vigoare a prezentei legi, își pierde total capacitatea de muncă din cauza unui incident sau accident de aviație, unei boli profesionale sau unei afecțiuni medicale dobândite ca urmare a activității de zbor, fără a se ține cont de vârsta și vechimea în muncă ale acestuia, pensia fiind acordată de la data pierderii capacității de muncă;

b) personalul aeronautic civil navigant profesionist care, înainte de data intrării în vigoare a prezentei legi, și-a pierdut total capacitatea de muncă din cauza unui incident sau accident de aviație, unei boli profesionale sau unei afecțiuni medicale dobândite ca urmare a activității de zbor, fără a se ține cont de vârsta și vechimea în muncă ale acestuia, pensia fiind acordată de la data intrării în vigoare a prezentei legi;

c) persoanele care au realizat o vechime de cel puțin 10 ani de activitate ca personal aeronautic civil navigant profesionist și care la data pensionării dețin această calitate, cuantumul pensiei de serviciu calculat conform art. 44 alin. (1) și (2) fiind diminuat cu câte 2% pentru fiecare an care lipsește din vechimea minimă în activitate prevăzută la art. 43 alin. (1);

d) persoanele care au realizat o vechime de cel puțin 10 ani de activitate ca personal aeronautic civil navigant profesionist și care la data pensionării nu mai dețin această calitate, cuantumul pensiei de serviciu prevăzut la art. 44 alin. (1) fiind diminuat cu câte 2% pentru fiecare an care lipsește din vechimea minimă în activitate prevăzută la art. 43 alin. (1) și va fi aplicat la media veniturilor totale brute realizate în ultimele 3 luni anterioare lunii în care s-a solicitat pensionarea de către tot personalul aeronautic civil navigant profesionist aflat în activitate, corespunzător ultimei funcții la bord deținute de persoana în cauză pe tipul respectiv de aeronavă civilă. Această medie va fi

menționată în documentul emis de către angajator, pe răspunderea acestuia, potrivit art. 44 alin. (2).

Art. 50. — (1) Personalul aeronautic civil navigant profesionist care, la data intrării în vigoare a prezentei legi, este pensionat pentru limită de vârstă sau pentru pierderea totală a capacității de muncă are dreptul la pensie de serviciu, care se stabilește corespunzător prevederilor prezentei legi, respectiv în conformitate cu prevederile art. 43—49.

(2) Stabilirea cuantumului pensiei de serviciu pentru personalul prevăzut la alin. (1) se realizează aplicând corespunzător prevederile art. 45.

(3) La stabilirea cuantumului pensiei de serviciu pentru piloții al căror tip de aeronavă civilă nu se mai află în exploatare, se va lua în calcul funcția la bord echivalentă pe un alt tip de aeronavă civilă aflată în exploatare, cu greutatea maximă la decolare cea mai apropiată de aeronava civilă pe care persoana în cauză a deținut ultima calificare și licență.

Art. 51. — Pentru categoriile de personal aeronautic civil navigant profesionist din cadrul aviației civile de transport aerian prevăzute la art. 4 lit. b) care, la data intrării în vigoare a prezentei legi, nu mai există datorită evoluției tehnicii aeronautice și a concepției de exploatare la sol și în zbor a aeronavelor civile, cuantumul pensiei de serviciu va fi de 50% din cuantumul calculat în condițiile prezentei legi pentru pilotul comandant, în aceleași condiții de vârstă și vechime, corespunzător tipului de aeronavă civilă aflată în exploatare, cu greutatea maximă la decolare cea mai apropiată de aeronava civilă pe care persoana în cauză a deținut ultima calificare și licență.

Art. 52. — În cazul decesului unei persoane din categoria personalului aeronautic civil navigant profesionist înainte de vârsta prevăzută la art. 43 alin. (1), aflată în activitate, din cauza unui incident sau accident de aviație, soțul/soția și copiii acestuia beneficiază de pensie de urmaș, în condițiile prevăzute de legislația privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, iar aceasta se calculează din pensia de serviciu la care ar fi avut dreptul persoana decedată, calculată potrivit prevederilor art. 49 lit. a) sau b), după caz, dacă aceasta este mai avantajoasă decât pensia convenită în sistemul public.

Art. 53. — În cazul pierderii capacității/aptitudinii medicale de zbor, necesară desfășurării activității aeronautice specifice categoriei, ca urmare a unui eveniment de aviație, unei boli profesionale sau unei afecțiuni medicale dobândite în urma exercitării funcției respective, personalul aeronautic civil navigant profesionist beneficiază:

a) pe timpul recuperării capacității de zbor:

1. de asistență medicală, tratamente medicale și medicamentele necesare, în mod gratuit, prin grija angajatorului;
2. de toate drepturile salariale prevăzute pentru categoria respectivă de personal aeronautic civil navigant profesionist aflat în activitate, acordate de către angajator, până la stabilirea definitivă a situației sale medicale, fără a se putea depăși durata de 2 ani;

b) în cazul pierderii definitive a capacității/aptitudinii medicale de zbor, de o compensație bănească acordată lunar până la pensionare, care să acopere diferența dintre media veniturilor realizate în ultimele 3 luni de activitate ca personal aeronautic civil navigant profesionist și venitul lunar obținut ca urmare a imposibilității continuării activității de zbor, aceasta fiind suportată de către angajator.

Art. 54. — Personalul aeronautic civil navigant profesionist care se pensionează din cauza pierderii totale a capacității de muncă, necesitând îngrijire sau supraveghere permanentă din partea altei persoane, are dreptul la o indemnizație de însoțitor, în afara pensiei, în cuantumul stabilit în sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale.

Art. 55. — (1) Personalul aeronautic civil navigant profesionist se asigură de drept, de către angajator, pentru risc profesional și pentru cazurile de producere a unor accidente urmate de deces, invaliditate totală sau parțială, cât și pentru pierderea capacității/aptitudinii medicale de zbor permanentă sau temporară.